

SVOBODNA SLOVENIJA

ANO (LETO) XXV. (19)

No. (Štev.) 24

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

16. junija 1966

Ne skrivajmo resnice!

Svobodni slovenski človek v svetu se je slovenskih žrtev spominjal z vso dolžno pieteto. Slovenski demokrati tisk jim je posvečal tople spominske članke. Govorniki na proslavah so poveljevali njihove žrtve za domovino.

Vse pisane in govorne besede je prevevala osnovna misel ter zatrnilo, da bodo slovenski junaki živeli večno v duši slovenskega naroda, ker so se borili za njegovo pravično stvar: za narodno in versko izročilo pred navalom proti—in brezbarbarne ter brezbožnega komunizma, za svobodo pred rdečim nasiljem in suženjstvom, za demokratično obliko vladavine pred komunistično tiranijo, za resnico pred lažjo in prevaro ter za pravico pred krivico in brezpravjem. Za te ideale so slovenski junaki darovali svoja življenja. Ker so se borili za pravično stvar, je naša dolžnost njihov boj nadaljevati. V tako zaobljubo so zvenele spominske proslave.

Nobenega dvoma ni, da bo večina slovenskih ljudi, kjerkoli pač žive, izpolnjevala to zaobljubo tako dolgo, dokler slovenski narod ne bo dobil znova močnosti, da si bo sam v svobodi pisal in dajal postave.

Priznati pa moramo, da je med nami tudi vedno več takih ljudi, ki danes v blagostanju v svetu ne čutijo nobene potrebe več, da bi se še brigali za usodo svojega naroda. Nič več jim ni mar njegova stiska pod komunisti. Misel na padle junake jim je celo nadležna, ker jih moti v lagodnem uživanju materialnih dobrin. Ne žive s slovensko skupnostjo. Je ne podpirajo. Slovenskih listov ne naročajo in jih dostikrat tudi ne berejo.

Nobenega razumevanja ne kažejo za tiste, ki se v izseljenstvu trudijo, da opravljajo vse tisto delo, ki ga narod doma ne more, da med drugim zbirajo in objavljajo gradivo o daljni in bližnji slovenski preteklosti, politični, gospodarski, kulturni, socialni in verski, in s tem dajejo v domovini in v izseljenstvu doraščajoči slovenski mladini možnost, da se z njo seznanja, se iz nje uči in si ustvarja osnove, na katerih bo potem sama lahko gradila narodu lepšo bodočnost. Neprecenljivo je to tlačenško delo v emigraciji spriču gigantskih naporov komunističnih funkcionarjev v domovini za načrtno potvarjanje vse slovenske zgodovine. Srečnejšo bodočnost narodu je pa mogoče graditi samo iz poznavanja resničnih esnov narodove preteklosti.

Komunistični oblastniki v domovini so v letih, odkar imajo popolno oblast nad življenji in premoženjem slovenskih ljudi, izdal ogromno literaturo, ki ima samo to nalogo, da prikazuje njihovo revolucijo med sovražno okupacijo kot narodno osvobodilno vojno, njihove ideološke in politične nasprotnike, t. j. večino slovenskega naroda pa kot izdajalce. Vse je na delu od samih nosilcev komunistične krvave revolucije preko pesnikov, pisateljev, kiparjev, glasbenikov, profesorjev, učiteljev, do zadnjega komunističnega propagandista, da s pisano in govorno besedo, sliko, kipom, glasbenim delom, učbenikom, komunistično laž in prevaro pretvarjajo v resnico, v zatrjevanje in prikaz komunistov kot čuvarjev slovenske usode in slovenske narodne bodočnosti.

Spriču takega stanja je slovenska politična emigracija postavljena pred važno preizkušnjo. Ali bo ostalo med nami samo pri zatrjevanju, da bomo nadaljevali boj slovenskih junakov, katere so komunisti pobili samo zaradi tega, ker so hoteli, da bi bil slovenski človek še naprej svoboden in gospodar svoje lastne zemlje in da bi brez strahu, v svobodi, lahko molil svojega Boga, ali pa bomo to svojo zaobljubo spremenili v dejanje z resničnim nadaljevanjem boja proti škodljivcem in uničevalcem slovenskega naroda in to z najbolj učinkovitim sredstvom, ki se ga komunisti tudi najbolj boji, s tiskano in pisano slovensko besedo, z oznanjevanjem resnice o komunistični revoluciji in o komunističnem režimu.

DVE KRIZI

Nato

V Bruslju v Belgiji so se minuli teden zbrali na tridnevno konferenco zunanji ministri NATO ter so na njej razpravljali o De Gaullovi sklepi, da bo umaknil svoje vojaške sile iz zahodnoevropske organizacije 1. julija t. l.

Francoski zunanji minister se konferenci ni udeležil. Debate so bile tajne, vendar je bilo iz neuradnih izjav udeležencev razvidno, da je obstajala nevarnost, da se organizacija dejansko razbije in bi tako zahodna Evropa mogla ostati razcepljena in vojaško izročena na milost in nemilost sovjetskega napada.

Po dolgih debatah so zunanji ministri sklenili, da bo vrhovno vojaško poveljstvo NATO imelo odslej naprej svoj glavni stan v Bruslju v Belgiji. Večina delegacij je bila tudi mnenja, da bo treba v Bruslju prenesti tudi politično vodstvo NATO, čeprav je De Gaulle izjavil, da politično vodstvo NATO sme še nadalje ostati v Parizu.

Ker je De Gaulle potrdil, da bo 1. julija t. l. nepreklicno umaknil svoje vojaške sile izpod vrhovnega poveljstva NATO, so zunanji ministri razpravljali tudi o položaju francoskih oddelkov v Zahodni Nemčiji. Bonn ne pristaja na to, da bi francoske čete bile zopet „zasedbene sile“ na nemškem ozemlju. Dokler so bile vključene pod skupno poveljstvo NATO, so bile v Zahodni Nemčiji smatrane kot zavezniške sile. Dosegli so neke vrste kompromisno rešitev, da bodo francoske čete ostale na razpolago organizaciji NATO v slučaju, da bi jih ta potrebovala. Toda to vprašanje je treba še dokončno razčistiti direktno med Nemčijo in Francijo ter so opazovalci mnenja, da Zahodna Nemčija Franciji ne bo dovolila vzdrževati vojaških oddelkov na svojem ozemlju, če ne bodo v vsem vključeni v NATO. Zadevni razgovori med francosko in zahodnonemško vlado so se že

Tito – propagandist svetovnega komunizma

Slišali so se glasovi iz zaželezane vase, da bi bilo mogoče Varšavski pakt, se pravi, njegovo vojaško strukturo, razpustiti, če bi se razpustil najprej NATO. Komunisti operirajo s svojimi propagandnimi izjavami, da bi zavajali naivne ljudske množice in jih prepričevali o svoji „miroljubnosti“.

Prvi tak komunistični propagandist proti NATO je bil minuli teden jugoslovanski komunistični diktator Tito, ki je na 6. kongresu Zveze delovnega ljudstva v Beogradu izjavil, da so „evropski narodi že sili poslušati rožljanje orožja“. Govorec o preselitvi vrhovnega poveljstva NATO v Belgijo je Tito dejal, da bi se članice te organizacije morale raje dogovoriti o njenem razpustu. „Prav tako je treba Evropo rešiti Damoklejevega nuklearnega meča“, je po-

Resnica je bila in je na naši strani. Zanj mora zvedeti svobodni svet! Naj nas nič ne moti dejstvo, da komunisti trosijo vanj za njegovo varanje milijone in milijone, da ga preplavljajo s svojo literaturo s potvorenim prikazom slovenske preteklosti! Beseda za našo resnico mora priti tudi v svet, da bo zvedel zanj in jo spoznal. In ker je vsaka resnica močnejša od laži, se bo naša resnica v svetu tudi prej ali slej uveljavila!

To naj bo naš sklep po junijskih proslavah. Podpreti sleherno akcijo, ki ruši komunistično tiranijo v domovini s tem, da jo v svetu prikaže v njeni pravi podobi. In ker to nalogo lahko najuspešneje opravlja slovenski svobodni tisk, ga je treba podpirati, mu pomagati pri tem delu z naročanjem in širjenjem med ljudi. Zlasti pa omogočamo, da bo čim več našega zgodovinskega gradiva o komunistični zgodovini ne samo zbrano, ampak tudi objavljeno!

Nikar ne zapirajmo resnice še naprej med sabo! Vrzimo jo v svet, da bo po njej še bolj spoznal komunistično barbarstvo in nazadnjaštvo!

začeli, ker morajo biti zaključeni pred koncem tega meseca.

Zaradi De Gaullovi politike do komunističnega bloka v Evropi se je NATO znašla v svoji najtežji krizi, odkar je bil priklican v življenje proti komunistični nevarnosti. Že delj časa se je kazala potreba po reorganizaciji te organizacije nobena članica pa ni mnenja, da bi bilo treba vojaški del organizacije razpustiti, ker da zaradi novih vojnih metod modernega časa ni več direktne vojaške sovjetske nevarnosti za Zahodno Evropo. Takega mnenja sta samo De Gaulle in njegova okolica, ki sta trenutno na oblasti v Franciji.

Varšavski pakt

Istočasno, kakor zunanji ministri NATO v Bruslju, pa je onstran železne zavese zasedala tudi skupina držav sovjetskega bloka, vojaško organizirana v tkzv. Varšavskem paktu. Tudi ta blok se je znašel v krizi, kakor menijo zahodni opazovalci, ki opirajo svoja ugotovila na izjave predvsem romunskih komunistov.

Romunski komunistični prvaki so namreč predlagali, naj bi se članice Varšavskega pakta polagoma vojaško osamosvojile v tem smislu, da jih ne bi več stražile pred „nevarnostjo z Zahoda“ sovjetske čete na njihovih ozemljih. Sovjetske čete da se lahko mirno umaknejo na ozemlje Sovjetske zveze, posamezne članice Varšavskega pakta pa bodo že same poskrbele za svojo varnost pred kapitalističnimi zahodnoevropskimi državami.

Moskva seveda ni tega mnenja. Dasi o zasedanju ni bilo izdano nobeno poročilo, je bilo možno ugotoviti, da bo, kakor kaže, v Varšavskem paktu zaenkrat ostalo še vse pri starem, se pravi: sovjetske čete bodo ostale še naprej na oporiščih v satelitskih državah za obrambo proti zahodnim silam.

zival Tito, „se pravi, vojaških oporišč v Zahodni Evropi, kajti evropski narodi si želijo miru.“ Nato je pozval: „Pojdite domov z svojimi atomskimi nabojili“, kajti, potem, je trdil Tito, „če ne bo treba več vzdrževati Varšavskega pakta.“

Tito je v svojem govoru zagovarjal delitev Nemčije, ker da je Vzhodna Nemčija porok, da pozneje Združena Nemčija ne bo več mislila na maščevanje. Po Titovem mnenju je združitev Nemčije zadeva izključno obeh Nemčij. Nadalje je Tito branil tkzv. neopredeljenost njegove Jugoslavije. „Ta politika koeksistence je pravi model sodelovanja, ki bi ga morale posnemati ostale evropske države,“ je trdil Tito. „Razen z Albanijo, vzdržujemo z vsemi ostalimi evropskimi državami dobre ali zelo dobre odnose,“ meni Tito.

Z ozirom na Zahodno Nemčijo, pa se je Tito pritoževal, da še vedno ni rešila vprašanja vojne odškodnine in zaključil: „Nismo pozabili na ta problem in Zahodni Nemci bodo nekega dne morali plačati.“

Za NATO je Tito tudi izjavil, da je bil ustanovljen zato, da bi bil „žandar za Evropo“.

Takoj za Titom je nato romunska vlada objavila, da bi bilo treba NATO razpustiti, da bi potem lahko sovjetski blok mislil na razpust Varšavskega pakta.

Komunisti s Titom na čelu so se v Evropi zagrizli v razkroj NATO, ne da bi znali skriti svojo namero. Slehernemu poslušalcu Titovega govora je takoj padlo v oči dejstvo, da je Tito predlagal najprej razpust NATO, nato pa šele Varšavskega pakta. Ne bo pa Tito in noben komunist nikdar priznal, da je NATO nastal prav zaradi komunistične vojaške nevarnosti za Evropo in za ves ostali svobodni svet.

Predsednik sovjetske vlade Aleksij Kosigin je na enotedenski obisku na Finskem, kjer so sedaj po dolgih letih prišli v vlado tudi komunisti.

I Z T E D N A V T E D E N

Kitajski komunistični kolos je začel razjedati notranji boj za nasledstvo Mao Tse Tunga. To je razvidno iz daljšega članka v ideološki reviji kitajske kom. stranke Rdeča zastava. V njem sedanje vodstvo kitajske kom. stranke zatrjuje, da je treba z vso poslednostjo izvesti začeto „čistko“ v stranki, ki jo sedanji kom. oblastniki nazivajo „kulturna revolucija“ v stranki. Naloga te revolucije je, da v stranki „pomete s predstavniki buržoazije, ki so se utrdili v stranki ter v njej razvijajo vse možne oblike in načine buržoazne in fevdalne ideologije“. „Kulturna revolucija“ mora dalje „določiti zmagovalca na ideološkem področju v boju med proletariatom ter srednjimi sloji in buržoazijo“, ker bi „v nasprotnem slučaju prav ti sloji lahko z nekaterimi vojaškimi krogi poskušali izvesti državni udar“. Končno poudarjajo, da ne smejo dopustiti, da bi se ponovil sovjetski primer, ko so ob Stalinovi smrti opustili izvedbo take revolucije ter so prišli na oblast „revizionisti“ s Hruščevom na čelu. Zato tistim, ki takim in podobnim pojavom v kitajski komunistični stranki ne pripisujejo prevelike važnosti vzklikajo: „Tem tovarišem moramo vpiti, da nam sovražnik hoče porezati glave. Kako le more biti to, da ti tovariši vse to vidijo in čujejo in da jih to prav nič ne vznemirja?“

V Caracasu v Venezueli so pri volitvah na tamošnji univerzi znova zmagali marksisti. Dobili so 5328 glasov. Za njimi so najmočnejši krščanski demokrati s 4867. Vladna lista Demokratske akcije je dobila 1313 glasov.

Izvoljeni dominikanski predsednik Joahim Balaguer je izjavil, da bo kmalu po prevzemu predsedstva razpisal volitve v ustavodajno skupščino. Glede odhoda inozemskih vojaških oddelkov, ki so v tej državi za vzdrževanje miru in reda, je pa dejal, da bodo Dominikansko

republiko zapustili 3 do 4 mesece po nastopu njegove predsedniške dobe.

Huracan „Alma“ je prejšnji teden pustošil in puščal za sabo razdejane in številne smrtne žrtve po delu Kalifornije ter srednjih ameriških republikah Nicaragua, Honduras in Kuba.

General De Gaulle bo 20. junija odpotoval na enotedenski obisk v Sovjetsko zvezo, kjer bo obiskal še Novosibirsk, Leningrad, Kijev in Volgograd. V navedenih mestih bo imel 19 govorov, od katerih bo pet važnih. V času svojega obiska v Sovjetski zvezi pa ne bo podpisal nobenega važnejšega političnega dogovora.

Zahodno nemški kancler dr. Erhard je izjavil, da bo v juliju v smislu določil prijateljske pogodbe med Nemčijo in Francijo obiskal de Gaulle v Parizu. Glede De Gaullova obiska Moskvi je dejal, da ni treba biti glede tega prav nič zaskrbljen. Povedal je tudi, da bo šel konec julija ali pa v začetku avgusta na razgovore k ameriskemu predsedniku Johnsonu, pred tem bo pa imel doma dne 27. junija na obisku predsednika italijanske vlade Alda Mora, v juliju pa predsednika tuniške vlade Bourguiba.

V Italiji so bile v nedeljo, 12. in v ponedeljek 13. junija volitve v 168 občinah. V Rimu, Foggii in Forliju so bile tudi provincijske volitve. Od ostalih važnejših mestih so bile volitve npr. v Genovi, Florenci, Pisi, Bariju in Ascoli Piceno.

Volilni boj je bil v glavnem med krščanskimi demokrati in komunisti. Zlasti v Rimu, kjer so komunisti storili vse in porabili ter izrabili vsa možna propagandistična sredstva ter načine, da bi dobili rimsko občino v svoje roke, ker bi ta njihova zmaga nad krščanskimi demokrati predstavljala izreden psihološki uspeh. Načrt jim ni uzpel.

Iz življenja in dogajanja v Argentini

Nov kurz argentinske vlade

Vlada predsednika dr. Illije je spriču dogodkov zadnjega časa, ki so se odigravali tako v prestolnici, kakor tudi ponekod v notranjosti države, zlasti v severni provinci Tucuman, sklicala vse ministre in državne tajnike na dve važni seji ministrskega sveta. Vladne seje v evropskih državah so nekaj povsem navadnega, v ameriških državah s predsedniškim sistemom so pa bolj redke. Tako je npr. dr. Illijeva vlada imela do prejšnjega tedna samo še eno skupno sejo vseh ministrov.

Zato je bilo sklicanje druge in tretje take seje dokaz, da sta država pred važnimi dogodki, vlada pa pred pomembnimi odločitvami.

Na obeh vladnih sejah je bila v razpravi vsa sedanja argentinska problematika. Vsi ministri so poročali ne samo o svojih resornih zadevah, ampak so tudi povedali svoje mnenje o vseh vprašanjih, ki vznemirjajo javnost ter ustvarjajo negotovost, zlasti spriču povečane dejavnosti komunistov in peronistov po vsej državi.

Prva seja vlade je bila v petek, druga pa v ponedeljek. Slednja je trajala polnih pet ur.

Po seji je bilo izdano sporočilo, iz katere je razvidno, da so bila v razgovoru v resnici vsa aktualna politična in gospodarska ter socialna vprašanja. Tako je iz sporočila, ki obsega 11 točk, razvidno, da se bodo sedaj vnaprej vršile seje vlade vsak teden, dokler ne bodo rešena najaktualnejša vprašanja, pozneje pa bodo redno vsak mesec.

Na zadnjih dveh sejah je bilo sklenjeno, da bo vlada še ta mesec pozvala na razgovor guvernerje vseh provinc. Stopila bo v stik s predstavniki političnega, gospodarskega, kulturnega in socialnega življenja v državi; na razgovor bo povabila buenosaireskega nadškofa kardinala dr. Caggiana, prav tako rektorje vseučilišč; pristojni ministri bodo povabili na sestanke predstavnike

gospodarskih ustanov in gremijev, političnih strank, poslance in senatorje.

Sklenjeno je bilo dalje, da morajo ministri pripraviti podrobno poročilo s svojega delovnega področja o stanju komunistične aktivnosti ter predložiti ukrepe za zatrtje njihove prevratne delavnosti. Prav tako ostalih totalitarnih sistemov. Ministrstvo za narodno gospodarstvo naj ukrene vse potrebno, da bodo nameščenci redno prejeli svoje prejemke od 1. do 15. vsakega meseca. Dalje je bilo sklenjeno, da je treba napraviti red v državni upravi in v bodoče onemogočiti dosedanje številne stavke, ki povzročajo škodo državnemu gospodarstvu, težave pa ljudstvu, zlasti pri stavkah v javnem prometu. Sklenjeno je tudi bilo, da bodo vse ustanove, ki delajo na rušenju javnega reda, izgubile pravno osebnost. Urediti bo treba tudi delavsko zakonodajo. Tudi je bile napovedane, da bo oblast z vsemi sredstvi preprečevala sabotaže.

Ministri so posvetili tudi veliko pozornost položaju v provinci Tucuman, kjer je zmeda tolikšna, da bo morala tja priti komisarska oblast, da bo napravila red in potem pripravila svobodne volitve. Odločitev o nujnosti postavitve komisarske oblasti je že padla. Nekateri listi so zapisali, da ni izključeno, da bo na ta položaj vlada poslala vojaško osebno.

Že po prvi seji je padla tudi prva žrtev, t. j. predsednik Državne telefonske centrale dr. Javier López Zavaleta, ki je bil odstavljen ter poslan na 180 dnevni študijski dopust. Za njegovega naslednika je bil določen vpokojeni polkovnik Gustavo Julio Eppens z naročilom, da v telefonski upravi in službi napravi red. Sedaj je bilo stanje že takšno, da niti malo ni bilo v čast državni upravi.

Prihodnja seja vlade bo prihodnji torek. Na dnevnem redu je razprava o političnem položaju v državi, o statusu političnih strank ter o položaju državnih podjetij, ki so, kakor znano, močno deficitna. Vsaj državne železnice.

GORIŠKA IN PRIMORSKA

Italija prepovedala manjšinski kongres

V Gorici je bil za dneve od 1. do 4. junija napovedan 16. kongres evropskih narodnih manjšin. Pripravila ga je Slovenska demokratska zveza v Gorici pod sedanjim predsednikom dr. Antonom Kacinom.

Kongresi Zveze evropskih manjšin sa vsako leto v enem izmed krajev, kjer žive narodne manjšine. Udeležujejo se jih predstavniki iz vseh držav zahodne Evrope. Zveza evropskih manjšin ni politična organizacija, kot so razne mednarodne zveze strank iste ideološke smeri, ker so često tudi manjše narodne manjšine politično razdvojene in zato manjšinski kongresi nimajo političnega značaja, ampak proučujejo predvsem pravne vidike o položaju narodnih manjšin in njihove odnose do večinskega naroda.

Tako je bilo vse lepo pripravljeno za kongres Zveze evropskih narodnih manjšin. Najavljenih je bilo okoli 70 udeležencev. Med njimi tudi zastopniki Sardinije, Ladincev iz provinc Belluno in Bolzano ter Južni Tirolci. Za prihod zunanjih udeležencev je bilo v hotelu Union že rezerviranih dovolj sob. Nekaj delegatov je celo že prišlo v Gorico. Tedaj pa se je zgodilo, česar nihče ni pričakoval: Iz Rima je prišla prepoved kongresa Zveze evropskih manjšin.

Vodstvo Slovenske demokratske zveze v Gorici je dne 4. junija t. l. objavilo sporočilo javnosti pod naslovom „Spoštujte demokratične in ustavne svoboščine“.

Iz sporočila je razvidno, da je bila oblast že pred nekaj meseci obveščena, da namerava Zveza evropskih manjšin imeti v Gorici ali Trstu kongres od 1. do 4. junija. Ko je bila končno določena Gorica, je tamošnja Slovenska demokratska zveza o tem nemudoma obvestila krajevno oblast javne varnosti. Navedla je program kongresa in kako se bo vršil. Istočasno je vprašala, če je potrebno še kako predhodno dovoljenje. Odgovor se je glasil: Ker gre za kongres brez javnih prireditev, ni potrebno nobeno dovoljenje. Napoved o kongresu je bila nato sporočena tudi prefekturi z odgovorom javne varnosti.

Šele v torek, 24. maja, je bilo Slovenski demokratski zvezi sporočeno, da je po fašističnem zakonskem odloku z dne 17. oktobra 1935 potrebno predhodno dovoljenje ministrskega sveta, nakar je bila 25. maja zadevna vloga poslana v Rim. V nedeljo, dne 29. maja, pa je prefektura sporočila, da je bila vloga odklonjena, češ, da ni bila predložena v času omenjenega zakonskega predpisa. Ta fašistični zakon namreč določa, da je treba prošnje za mednarodne kongrese vsako leto predložiti do 30. junija.

Vodstvo Slov. demokratske zveze poudarja, da je jasno, da to zakonsko

določilo ne more biti več v veljavi, ker ni več fašističnih oblasti in ustanov, ki so reševale take prošnje in da za obstoj teh predpisov niso vedele krajevne oblasti, kajti v maju je bila v Gorici kulturna prireditev o poziciji v Srednji Evropi, za katero ni nihče prošil za dovoljenje in ga tudi ni dobil. Pred tremi leti je tudi ista Zveza narodnih manjšin imela svoj kongres v Aosti in sicer brez dovoljenja predsedstva ministrskega sveta.

Slovenska demokratska zveza dalje v sporočilu za javnost opozarja na čl. 17. in 21. ustave, ki govorita o pravici državljanov do sestajanja, o svobodnem izražanju misli in prepričanja v govoru in pisanju, zatem pa svoje poročilo zaključuje z naslednjimi ugotovitvami:

„Zgodilo pa se je, da je goriška kvestura dne 1. junija dopoldne pri sprejemu, ki ga je priredil g. Skadegard v sobi hotela „Unione“ v Gorici zabranila vsak govor, tudi najpreprostejše pozdravne besede med ljudmi, ki so prišli iz mnogih krajev Evrope in tudi iz Italije.“

Dne 1. junija in naslednje dni so bili številni policijski agenti pred hotelom in v njem. Mnogi Goričani, tudi Goričani italijanskega jezika, so izrazili svoje presenečenje in obžalovanje in nagovarjali so nas, naj protestiramo, in sicer tudi zaradi tega, ker so v medavni preteklosti osebnosti na visokih položajih izjavljale, da Gorica je in mora biti most, ki družijo, in da mora dajati zgled demokratičnosti.

Jasno je, da je odklonitev dovoljenja za kongres, na katerega so bili povabljeni tudi zastopniki Italijanov iz Reke in iz Istre, imela namen zadeti slovensko narodno manjšino v Italiji; odklonitev je ponovno pokazala nerazpoloženje oblasti proti nam. Naša narodna manjšina se zaradi tega čuti globoko užaljeno!

To se pravi spoštovati demokratične in ustavne svoboščine! Tako se ne dela z narodnimi manjšinami v državi! To se ne pravi pokazati tujcem, ki so nasproti Italiji blagohotno razpoloženi, demokratično zrelost republike, zgrajena na skupnem boju Italijanov in Slovencev proti diktaturi in torej na skupnem trpljenju za boljšo bodočnost, ustanovljeno na spoštovanju pravic Slovencev osebne in demokratičnih svoboščin.

Eno izmed demokratičnih načel se glasi: Ne sočlašam z idejami drugih, a priznavam nesprotniku pravico, da jih svobodno razloži.

Tolažilo nas številne izjave solidarnosti in obžalovanja, ki so jih ob tej priložnosti izrekli mnogi občinarji italijanskega jezika in razne ugledne osebnosti in tudi delstvo, da se iz goriškega občinstva ni dvignil noben nasproten glas.“

SKOF ZA SLOVENSKO PRIMORJE V GORICI

Koprski škof dr. Janez Jenko je na praznik Vnebohoda obiskal goriške Slovence. Ob prihodu v Kat. dom so mu goriški pevci zapeli v pozdrav „Eccce sacerdos“, pozdravne besede pa mu je izrekel škofijski kanceler dr. Rudi Klincec. Nato je škof dr. Janez Jendo v daljšem govoru osvetlil problem družine v luči koncila. Po škofovemu predavanju je moški zbor zapel še „Triglav moj dom“ in „Ob večerni uri“.

BRALI SMO

Novoletni sprejem pri Komisiji SRS za verska vprašanja

Nova pot, glasilo Cirilmetodijskega društva slovenskih duhovnikov v domovini v letniku XVIII, št. 1-3, januar-marec, med drugim objavlja poročilo o novoletnem sprejemu katoliške in protestantske duhovščine pri Komisiji SRS za verska vprašanja.

Na njem je med drugim govoril tudi ljubljanski nadškof dr. Jože Pogačnik ter izjavil naslednje: „Spominjam se, da sem vam pri lanskem govoru na novoletni proslavi posebej priporočil, naj bi zakon o verskih skupnosti ostal vsaj tak, kakršen je bil. In je ostal tak. Nadalje: V naši republici so se v preteklem letu začele zidati mnoge cerkve. Komisija za verska vprašanja je morala vedno posredovati pri lokalnih oblasteh, da so končno le izdale gradbeno dovoljenje. Tako imamo sedaj v naši škofiji cerkev v Dražgošah, zida se cerkev v Poljanah, v mariborski škofiji imate novo cerkev v Odrancih, potem v Pertoči in v Kuzmi. Goriški administrator pa pravi, da je dobil lokacijo tudi za stolnico v Novi Gorici.“

Za vse to posredovanje Verske komisije se lepo zahvaljujem. Včasih nam je res neprijetno, če je treba toliko drgati in prositi, pa toliko argumentov navajati, preden se kaka stvar zgane. Potem pa so potrebne osebne intervencije in ko nazadnje prosimo Komisijo za versko vprašanje, da pritise, potem pa gre... Navadno je tako, da zavrtim telefon in gospodu sekretarju povem, kakšne težave imam, pa se kmalu stvar uredi — posebno za posredovanje pri raznih učiteljih. Saj smo imeli vsa desetletja, kar živimo, težave z mnogimi, pa so danes tudi nekateri zelo trmoglavi...“

Dialog pa zahteva, da pove vsak svoje misli in svoje želje, da ne postane to monolog — niti samo naš niti samo vaš. Zato vam priporočim nekatere druge želje, ki jih bo treba v tem letu rešavati.

N. pr. vsa naša semenišča so preobremenjena in treba bo iskati prostore — nekateri jih sploh nimamo. Zato vas prosim za pomoč v tem letu tudi glede

Ostati moramo žive priče v svobodi. Ostati zvesti idealom, za katere smo se borili. Ostati edini med seboj in se skupno naprej boriti za svobodo slovenskega naroda.“

Včasih se zdi, da nekaterim izmed nas ni več trden korak. Resnica ne več jasna. Včasih se čujejo glasovi, češ, na obeh straneh je tekla kri. Res je. Pa je res še marsikaj drugega. To namreč, da je za prelito kri v prvi vrsti odgovoren tisti, ki je narod pognal v boj!

Široka je reka krvi med njimi in nami. Nikoli v zgodovini ni tak veletok krvi ločil slovenskih sinov. Zda bi nekateri čez ta tok radi zgradili most. Vendar dobro volja ne opravičuje naivnosti. Bolj primerno bi bilo, da bi skušali posušiti reko, oprati zločin, pa ne bo treba mostov. Ni mogoče sprejeti ljubezni, če je ta pravici v posmeh.

Jože Poznič na spominski proslavi 11. VI. 1966 v Slomškovem domu, Ramos Mejía

težave. Težijo nas včasih davki, zlasti cerkvena miloščina je precej obdavčena, ali pa če se kaj gradi, je treba misliti na davke in to nas nekako tako izčrpuje, da ne moremo naprej. Potem pa so še razne druge drobne stvari, ki jih omenja vsak škof, kadar vas obišče. Mi slovenski škofje odkrito želimo, da bi se odnosi z Vatikanom vse bolj izboljševali in da bi prišlo vsaj do nekega prvega dogovora in soglasja, da bi se mogli potem razgovarjati tudi o drugih stvareh, ker imamo problemov še veliko.

Mimogrede omenim tole: Preteklo leto je neki študent napisal neko bogokletno pesem v „Tribuno“. Vašemu namestniku sem poročal, da ga homo slovenski ordinarij tožili... (To se je med tem že zgodilo ter je bil študent Gajšek obsojen, op. ur.).

Eno pa, kar sem vašemu namestniku priporočil, ko sem bil pri njem, pa je: Tale Pavlihova pratika me zelo boli. Za nas je žaljiva. Prosil sem že vašega namestnika, naj se kako uredi, da ne bo taka pratika izšla, ker je za nas katoličana žaljiva. To so take, navidez sicer majhne stvari, ki pa zelo vpliva-

Izbruh sovraštva Danice proti dr. Korošcu

Dr. Anton Korošec pri listu Danica, ki ga v Čikagu v ZDA izdajajo hrvatski frančiškani iz Hercegovine, ni dobro zapisan. O njem ne pišejo. Če pa to store, o njem in njegovem delu govore s sovraštvom in prezirom. Temu listu pa ni prav, če tudi kateri drug list o dr. Korošcu napiše kako pohvalno besedo. Tako se mu je zelo zameril ljutičevski list Iskra iz Muenchena, ki je v številki z dne 1. februarja t. l. po Svobodni Sloveniji objavil poročilo o spominski prireditvi v Slovenski hiši decembra meseca leta 1965, posvečeni dr. Antonu Korošcu ob 25-letnici njegove smrti.

Med drugim mu očita, „da gotovo pozablja, da v hrvatskih očeh ime dr. Antona Korošca brez ozira na njegove zasluge za slovenski narod pred ustvaritvijo „Jugoslavije“ (narekuje je postavila Danica) predstavlja pravo rečavo krpo“. V nadaljnjem ga napada kot notranjega ministra in zaključuje: „Ime Korošec je v Hrvatske zvenelo in zveni tako kakor Jevtić in Živković.“

Ne bomo polemizirali s pisecem gor-

njeza napada, polnega strupenega sovraštvu in neresnice. Svetujemo mu le, naj se v uredništvu lista Danica pozanima za Zbornik Svobodne Slovenije za leto 1966 ter naj v njem prebere tisto, kar so o dr. Korošcu za 25-letnico njegove smrti napisali Hrvatje gg. Pavel Grubišić, o. Fra Vlaho Margaretić in Vinko Brajević. Če mu to ne bo zadovoljvalo, pa naj zaprosi za razgovor še č. g. fra dr. Mandića, ki je imel v domovini z dr. Korošcem stalne zveze, zlasti kot predsednik zadruge sadilcev tobaka v Hercegovini. Z dr. Korošcem je pa bil tudi vse do njegove smrti v najboljših prijateljskih odnosih.

Dr. Mandić je med hrvatsko emigracijo tako v cerkvenem pogledu, kakor tudi v znanstvenem, tolikšna avtoriteta, da mu pisec izpada proti dr. Korošču lahko mirno zaupa. Je tudi vsaj tako zaveden Hrvat, kakor je pisec omenjenik vrstic proti Korošču. Razgovor z njim mu bo samo v korist. Morebiti bo po njem le našel kako dobro besedico tudi za Korošca. J. Kr.

Komunistična Jugoslavija včeraj in danes

(Poročilo evropskega dopisnika Svobodni Sloveniji iz Trsta)

Znana je zadeva, da so trije asistenti na neki tehniški tajno izdelali velik stroj z nakradnim materialom v tehničnem zavodu. Stroj so dobro prodali v nekem državnem podjetju, ki je državo ogoljufalo za visoke zneske, ker je predložilo ponarejene dokumente, da so stroj kupili za mnogo večjo vsoto v inozemstvu. In so vsi zadovoljni: ravnatelj, asistenti in vsi tisti, ki so kradli razne dele še drugod, ne samo na tehničnem zavodu. Država sama razmetava denar na veliko. Zadostuje samo omeniti stotine milijonov, ki jih država meče na cesto, ko npr. zida zamorcev v Ghani tovarno traktorjev in sestavne dele dovažajo iz Jugoslavije. Lahko si je predstavljati, kako dragi morajo biti ti traktorji, če se prevažajo cela jata ravnateljev in tehnikov iz Jugoslavije v Ghano, da tam sestavljajo traktorje in zidajo tovarno.

Jugoslavija pa gradi vrsto tovarn, podjetij, zgradb itd. itd. tudi v Pakistanu. To so vse zadeve, ki si jih lahko dovoljujejo gospodarsko močne države. Ni dvoma, da tako razmetavanje denarja daje slab zgled in veliko pobudo tatovom doma, ko vsi vidijo, kako slabo gospodarji država z denarjem.

Znana je šala, ki ima resnično podlago. Miličnik, ki stoji na straži pri tovarni, vidi delavca, ki po končanem delu vozi iz tovarne samokolnico, visoko naloženo s slamo. Prvi večer mi-

ličnik nič ne reče. Drugi večer se isto ponovi. Miličnik sumi tatvino in z bajonetom pobrska po slami, pa ne najde nič v njej. Tretji večer delavec znova pelje slamo v samokolnici. Tokrat miličnik z roko brska po slami. Ker ne najde nič sumljivega, prime delavca za roko, ga vodi za ogel tovarne in mu reče: Vsi krademo, ne boj se! Ne bom te izdal. Samo povej mi, kaj pravzaprav krađaš. „Samokolnico, budalo.“ Znano je, da so miličniki v dogovoru z delavci, da isti puščajo zanje na skrivnejšem mestu kak majhen sestavni del. Miličniki pa potem poberejo in izročijo delavcu, s katerim so domenjeni.

Komunistom se sedaj zelo maščuje nauk, ki so ga pred vojno širili med ljudi, da naj krađejo, kjer le morejo, češ, da je bilo to, kar imajo „kapitalisti“ ljudstvu ukradeno, je bilo torej ljudska last. Zato jemljite in krađite!

In se danes v resnici dogaja. Vsi krađejo, ne da bi jih kdo k temu pozival.

Lejo je v naši domovini-titovini-titovini, pravijo. Marširamo kot gladitelji v srano in skandiramo pred našim imperatorjem:

Od nedelje do nedelje kradem rad! Tite naš, bod' zahvaljen tisočkrat!

ZMESNJAVA NAD ZMESNJAVO

Komunisti najdejo pri številnih političnih zmeraj krivca druge, samo ne

pri svojem zgrešenem marksističnem sistemu. Ko je prva leta po koncu druge svetovne vojne šlo vse narobe, so bili zmeraj krivi kapitalisti, imperialisti, kolonialisti, fašizem itd., češ, da rovarijo proti komunističnim državam in jim onemogočajo miren razvoj. Vse to je bilo osredotočeno v geslu „Smrt fašizmu — svoboda narodu“. Ko se je to geslo obrusilo, so komunisti našli krivca v suhi ali pa v povodnjih. Zelo so bili veseli, če je bila kje mala suša ali kaka povodenj. Vse gospodarske težave so opravičevali s sušo ali povodnjimi ali pa z obema. Kakor je pač bolje kazalo. Lansko leto so bile velike povodnji in takrat jim je znova prav prišlo, da so objavili številke povzročene škode, da ljudje nekoliko pozabijo, kdo je pravi krivec mizerije v državi.

Seveda je treba zmeraj misliti na nova gesla in krivce. Imeti jih je treba takorekoč neprestano pri roki. Da reforme sedaj nimajo uspeha, so sedaj krivi nacionalizem, šovinizem, lokalizem, razredni sovraštvi itd. Tako dolgo so o tem pisali, da se je resnično pojavilo vprašanje nacionalizma v posameznih republikah in namah so komunisti ugotovili, da se nahajajo v vlogi Fausta, ki vzdihuje: „Duhov, katere sem priklical, se ne morem več znebiti.“ O nacionalizmu se ne piše in govori samo doma, marveč je ta problem prešel tudi že na emigracijo. Potoki žrnila se razlivaajo zaradi nacionalizma po vsem časopisju. Vsak ga obravnava, kakor mu to pač najbolj prija. Tistim, katerim je Jugoslavija kot taka napoti, bi radi državo znova secirali kot so to delali

leta 1941. Komunisti doma morajo sami priznati, da jim je to vprašanje začelo delati velike skrbi. Sicer govore o tem omalovaževalno, češ, da so rešili nacionalno vprašanje, ko so ustanovili federalne republike. Vendar pa nekateri od njih bolj resno gledajo na ta problem. V prvi vrsti pride tu v poštev dr. Bakarić, komunist št. 1 na Hrvatskem, ki se zadnje čase na kongresih in plenirnih komunističnih stranke ne oglašja več k besedi. Tako tudi na zadnjem plenumu ZKJ ni spregovoril ničesar. Tudi ni bil v odboru, ki je krparil sporazum med obema sprtima strukama v stranki — med reformisti in birokrati. Pač pa so ga po seji plenuma časnikarji v Beogradu kot po naročilu intervjuali ter mu postavili kar precizna vprašanja glede nacionalizma. Bakarić je obširno odgovarjal ter je posebno na vprašanje ali je nacionalizem vprašanje št. 1 ali vprašanje št. 2 v državi, izjavil: „Če se ne bo izvedla reforma, potem bo nacionalizem postal vprašanje št. 1 v državi.“ S tem je obtožil svoje tovariše-komuniste, da ki ovirajo reforme ter jih opozoril, da bodo republike v slučaju, če reforma ne bo izvedena, morale načeti vprašanje nacionalizma, kar pomeni, da bodo republike začele zahtevati svoje pravice, ki so sedaj samo napisane na papirju. Vprašanje federacije bo prišlo nujno na dnevni red in se bodo morali komunisti odločiti za ali proti: da bodo dali republikam to, do česar imajo pravico, ali pa bodo republike same nastopile za zaščito svojih pravic. S tem pa že prihaja na dnevni red tudi vpra-

šanje enostrankarskega sistema centralistično vodene komunistične stranke, ki v Beogradu drži vso oblast v svojih rokah. Komunisti z neko namišljeno samoupravo mečejo pesek v oči državljanom, češ, da je centralizem popustil. Pri tem nastopajo zelo spretno, da izločajo republike in občine iz njihove pristojnosti in takoimenovana samoupravna podjetja podrejujejo naravnost osrednji oblasti, kjer ima prvo in zadnjo besedo komunistična stranka. Na ves glas oznanjajo, da morajo biti politični vplivi pri podjetjih izločeni, istočasno pa pozivajo komuniste, naj dobro pazijo, da se ne bi zaredil v gospodarstvu kak psevdoliberalizem in malomeščanski egoizem. To se z drugo besedo pravi: reforma bo izvedena, če bo, samo do tam, kjer bi mogla nastati nevarnost, da bi gospodarstvo že začelo prehajati na tako osnovo, kot jo pozna zahodni svet — na svobodno iniciativno samostojnih podjetij, ki jih ne vodijo iz kakšne centrale, kjer ima besedo monolitno vodena komunistična stranka.

Ker je takorekoč že gotovo, la reforma ne bo imela zaželenega uspeha, se moramo že danes vprašati, ali so komunisti sploh sposobni, da bi mogli dvigniti državo iz sedanjega gospodarske krize. Vsakomur je jasno, da so komunisti na koncu s svojo modrostjo in jim sedaj ne preostaja drugega kot ali iti nazaj v nasilje in stalinizem, ali pa odstraniti enostrankarski sistem in se usmeriti na pot demokracije. Bila bi možna tudi še kaka sredina.

(Konec v prihodnji številki.)

Novice iz Slovenije

Na VI. kongresu SZDL Slovenije so izvolili v novi glavni odbor 159 kom. funkcionarjev, v nadzorni odbor pa 17. Glavni odbor je znova izvolil za predsednico Vido Tomšičevo, za podpredsednika sta bila določena France Kimovec in dr. Jože Vilfan, za sekretarja ing. Vitja Rode in za blagajničarko Francka Strmoletova. Med člani glavnega odbora SZDL Slovenije sta med drugim dr. Stanko Cajnar in Jože Lampret, v nadzornem odboru pa dr. Metod Mikuz.

Cement ali vino? Dan za dnem, mesec za mesecem prihajajo v trgovino ljudje in vprašujejo: "Ali imate cement? Kdaj ga boste dobili? Dan za dnem jim moram odgovarjati skoraj vedno isto: "Nimamo, pa upam, da ga bomo kmalu dobili. Pridite še in vprašajte!" Ljudje prihajajo in odhajajo. Eni molče, drugi s posmehom, pa tudi s krepko kletvico nekateri. Nihče pa mi menda več ne verjame. Kako bi mi naj tudi verjeli, ko pa še jaz sam sebi ne verjamem več! Saj tu ali tam res "kane" nekaj vreč cementa v našo Brestanico, toda to je le kapljica v Savo.

Pa med delom premišlujem o naših ljudeh in cementu. Naši podeželski ljudje so to, ljudje, vajeni teško delati od jutra do noči. Ta bi si rad postavil hišico. Oni si želi vsaj za silo popraviti staro, ki jo je podedoval od staršev, pa še to pa je neuporabno. Temu je potrebno novo gospodarsko poslopje, onemu spet gnojna jama in še in še. Za vse to pa je neobhodno potreben cement. Z uvoženim španskim ali alžirskim vinom si naš človek pri takih potrebah ne more pomagati. To menda pač vemo vsi ali bi vsaj morali vedeti! In še pravimo, da naj bi bila SZDL nekak naš vseljidski parlament, ki naj bi dobro poznal vse probleme in potrebe svojih članov, potem bi naj na pravem mestu povedala, da ni prav nobene potrebe uvažati v našo deželo tuja vina, od katerih ima korist (nemajhno!) edino gostinstvo. Če pa že imamo na razpolago toliko deviz, da z nji-

mi lahko uvažamo tudi vino, potem jih ponudimo komu, ki nam bo lahko zanje dal cement... (Mihael Zmavec, Brestanica, Delo 25. V. 66.)

Na živinskem sejmu v Karlovcu je nedavno neki kmet ponujal ovco za motiko. Domov se je vrnil brez motike in razočaran. Tega orodja namreč ni dobiti ne v Karlovcu in ne v okoliških krajih za noben denar. Še za devize ne, kakor je, recimo, mogoče kupiti opeko pri ljubljanskih opekarnah. O dinarju pri tej čudoviti zgodovinski enostavnosti menjava ni duha ne sluha. Človek bi zgrabil motiko, če bi jo le kje dobil. Tako je zapisano v ljubljanskem Delu.

Umrli so. V Ljubljani: Marija Mikliž, Vid Stopar, Leopoldina Gregorčič roj. Očko in ing. Lado Gregorčič (se smrtno ponesrečila), Milan Musserlin, Marija Cesar, vdova po strok učitelju, Matija Purkart, krojač, Marjeta Smolčič, Jože Podbevšek, upok., Janez Argo, Martin Belc, ml., Marija Podbevšek roj. Cimerman, Angela Petkovšek roj. Lončar, Rozalija Haroch roj. Trtnik, Milica Rajčević, Agata Štefančič roj. Belcijan, Janko Bedenk, polic. poveljnik v p., Leopold Rihar, poštni uradnik v p., Marija Krenčič, vdova in Josipina Štirn v Kranju, Pavla Zalokar v Zidanem mostu, Tomaž Zaletel, upok. v Škofji Loki, Jože Pirnat, v. gradbeni tehnik v p. v Kranju, Nada Remezenko, dijakinja v Celju, Minka Ostaševski, roj. Pretnar v Radomljah, Franc Čačar, posestnik v Šmarjeti pri Celju, Tončka Zadravec, roj. Grizold v Ormožu, Viktor Černy, šolski upravitelj v p. v Rogoševcih, Jože Miklič v Dobrem polju, Feliks Ivšek v Trbovljah, Frančiška Erjavec v Podutiku, Maks Gorenak, šofer v Zrečah, Franc But v Kostrivnici, Marko Kotar žel. uslužbenec v Ortneku, dr. Stanko Perpar, šef zdravstvenega doma v Dol. Logatcu, Ivan Tomčič v Ilirski Bistrici, Matilda Krašovic roj. Urbanija v Poljčanah in Fabjan Helebrandt, major v p. v Celju.

SLOVENCIV ARGENTINI

BUENOS AIRES

Telovska procesija

Slovencev na področju Vel. Buenos Airesa je bila v nedeljo, 12. junija, v Don Boscovem zavodu v Ramos Mejiji. Ob 10 je imel mašo g. Janez Mernik, nato je pa bila procesija po prostranem parku pred cerkvijo Marije Pomocnice. Vodil jo je g. msgr. Anton Orehar ob asistenci duhovščine. Oltarje so postavili San Martin-Carapachay, Castelar, San Justo in Ramos Mejija. Evangelije so pa peli, prvega g. dr. Alojzij Starc, drugega g. France Barle,

tretjega g. Janez Mernik in četrtega g. Jure Rode. Med sv. mašo in procesijo je pel pevski zbor Gallus pod vodstvom g. dr. Savellija.

Festival slovenske mladine iz Slovenske vasi je bil v nedeljo, 12. t. m., popoldne v Slovenski hiši v Buenos Airesu. Je lepo uspel. Poročilo o njem prihodnjič.

CARAPACHAY

Slovenski dom je v nedeljo, 22. maja, obhajal svojo 6. obletnico. Ta dan je proslavil s celodnevno prireditvijo, ki

se je začela ob 11 z dviganjem zastav ob igranju obeh himen in častni straži šolske mladine, članic SDO in članov SFZ ter skavtov.

Sv. mašo je daroval ž. g. dr. Starc. Med in po kosilu so se na balinišču merila moštva iz raznih domov. Kmalu po 15 so začeli gostje polniti obširno in okusno pripravljeno dverano. Kulturni program, ki ga je vodil g. Pirc, je bil kar dobro pripravljen. Najprej je ž. g. dr. Starc domu iskreno čestital za tolikšen napredek ob tako malem številu članstva v času 6 let. Poudarjal je pomen dobre in trdne volje za doseg visokih ciljev, ki jih tudi majhne skupine dosegajo.

Pod vodstvom ge. Mare Pleško so mladenke izvedle lepo vajo ob spremljavi harmonike. Harmonikarji iz Carapachaya in San Martina so pod taktirko g. V. Jenka zaigrali par lepih komadov in pokazali velik napredek. Prav tako pod vodstvom g. Jenka in ob spremljavi harmonike je novo ustanovljeni dekliški zbor ubrano zapel nekaj pesmic in se tako dostojno predstavil.

Dramatski odsek je ponazoril Aškerčev "Mejnik", v katerem sta predstavljala oba soseda gg. Vrečič in Tršan.

Program je zaključil zelo uspel nastop šolske mladine po narodni pesmi Pegam in Lambergar, katerega je pripravil g. Pirc.

Ves kulturni program je navzoče zadovoljil in si moremo le še večkrat želeli takih prireditev.

Nato se je razvilo živahno družabno razpoloženje ob igranju orkestra Ostende.

V nedeljo, 12. junija, so imeli člani svoj 7. redni letni občni zbor, na katerem so ob navzočnosti 31 od 50 vpisanih članov odborniki podali svoja poročila. Napredek v pretekli poslovni dobi je bil dokaj zadovoljiv, zlasti oprema odra in izdelava prostorov za kuhinjo in gostinski lokal.

Pri volitvah je bil izvoljen naslednji odbor: Predsednik g. Ivan Žnidar, podpredsednik g. dr. Vlado Pezdirc, tajnik g. Edvard Škulj, blagajnik g. Marijan Amon, gospodar g. Lojze Sedej, kulturni referent g. Janez Tršan, odbornik g. France Senovršnik.

Novemu odboru in vsemu žanstvu želimo ob tej priliki veliko uspehov pri velikem delu za ohranitev narodnih in verskih dobrin v okolici Slovenskega doma v Carapachayu.

MIRAMAR

V nedeljo, 29. maja, smo imeli v Miramaru 5. občni zbor Slovenskega doma. Prišel se je ob 14.45 ob navzočnosti 4 družabnic in 10 družabnikov. Predsednik Franc Gornik ml. je po pozdravu med drugim poročal o prireditvah lanskega leta. Te so bile: materinski dan, pri katerem je največ sodelovala mladina šolskega tečaja Janeza Trdine, prikaz skiptičnih slik in njihova razlaga, zaključek šolskega leta in Miklavževanje. Predavanje o zgodovini Slovencev je imel dr. Tine Debeljak med svojim bivanjem na počitnicah v tem kraju. Živahno je bilo vedno na kegljišču, ter med igralci taroka in šaha. V podporo domu je bilo tudi več veselice, kolon in srečelovov. Sledila so poročila tajnika Toneta Japlja, blagajnika Ivana Škulja, gospodarja zgradbe Alojza Marolta, člana razsodišča Janeza Jelenc in referenta za kegljišče Toneta Prešička.

Pri volitvah je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Ivan Škulj, podpredsednik Janez Jelenc, tajnik Lojze Trpia, blagajnik Janez Gornik, gospodar Franc Gornik ml., gostilničar Alojz Marolt, razsodišče Tone Prešiček, referent za mladino Tone Japelj, oskrbnica kuhinje Tina Jelenc, referent kegljišča Franc Gornik ml.

RAMOS MEJIA

Spominska proslava v Slomškovem domu

Spominska proslava padlim žrtvam revolucije v Slomškovem domu je bila v soboto, 11. junija. Po šolskem pouku se je mladina s starši zbrala v družabnem salonu, kjer so bile na primerno okrašenem odru lepo podane tri recitacije iz zbirke Strti cvetovi: Junakom v spomin (Andreja Škrleja), Naše priče (Bernarda Finkova) in Begunska Marija (Viki Holosan). Recitacije so izvele v poziv "...s cvetjem molitve jim lučke prižgimo, v duhu pojdimo v slovenske gozdove..." in končala s proš-

njo, da bi slovenski begunci ostali zvesti Mariji z Brezij, ki naj nam izprosi srečen povratek. Sledila je sv. maša za rajne žrtve revolucije, med katero je g. dr. Lojze Starc zbranim otrokom v govoru opisal postopke pri kanonizaciji mučencev. Po sv. maši so vsi navzoči zapeli „Oče, mati, bratje in sestre...“ Drugi del proslave se je pričel z recitacijo iz Kalinove Črne maše. Nastopili so: Lazar Miki, Potočnik Lučka, Brula Vladi, Brula Andrejka in Cestnik Jože.

Spominski govor je imel g. Jože Poznič. V lepih besedah se je spomnil pokojnih in naših dolžnosti do teh velikih žrtev.

Njegova izvajanja so navzoči sprejeli z odobravanjem, nakar so dekleta v narodnih nošah (Erjavec Metka, Cestnik Cilka, Vladi Brula in Maček Meta) izvajale simbolično vajo, ki jo je pripravila ga. Ema Kessler-Blejčeva, recitacijo pa podal g. Franci Holosan. Le-

Župnik Anton Stanonik - 70-letnik

Tak kot je, je te dni g. Anton Stanonik praznoval svojo sedemdesetletnico: tiho, nasmijan med svojimi domačimi in sobratji je pribral: jih že imam v žepu, namreč 70 let

Nobeden bi mu jih ne prisodil, čeprav mu vsi rečemo stric, Slovenci in Argentinci, ki ga poznamo. To pa zaradi nečakinj Pavle in Francke, ki jih ima v Argentini.

Rojen je bil 30. maja 1896 na Trati nad Škofjo Loko, študiral je gimnazijo v Škofjovih zavodih v St. Vidu nad Ljubljano, bil posvečen v mašnika 29. junija 1922, ko je prej končal vojaško službo 4 let v prvi svetovni vojni. Kot kaplan je služboval v Dolenjskih toplih, Kostanjevici, Fari pri Kostelu in Vodich. Od tam je šel na župnijo Zg. Tuhinj, odkoder so ga pregnali Nemci; kot begunec je prevzel župnijo Turjak

Vsak teden ena

France Balantič

IMEL SEM DEKLICO

*Srce, samo ti si z menoj!
Spavaj, duša, sanjaj mi, srce,
zibljem te kot glavico neveste,
pajčolan mi predejo salze,
da zastrem v obeh ti globočino.*

pa slovesnost je bila zaključena z domobransko pesmijo.

SAN MARIN

V soboto, 11. junija, je bil v prostori Slovenskega doma četrti občni zbor Sanmartinskega odseka SFZ. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika Jože Zihel, v odbor pa Pavle Možina, Janez Zorec, Janez Marinček, Tomaž Gabrenja, Tone Možina, Marjan Petkovšek in Jože Novak. Tajnik, blagajnik, športni referent, gospodar in delegat za zvezni odbor bodo določeni na prihodnji seji.

In tam preživel vso grozo partizanskega obleganja in za tem odšel v Ljubno k bratu prof. Maksu. Leta 1945 je odšel v begunstvo, živel nekaj časa v Treviso, nato v Arco di Trento, šel od tam v Španijo ter prišel v Argentino. Tukaj je služboval najprej kot kaplan v Villa Ballester, sedaj pa je že dolga leta bolniški kaplan v Instituto cirurfico v Haedu.

Skromen in delaven vse življenje na svojih službenih mestih, ne da bi vzbujal kakor koli pozornost, tudi danes ne miruje. Še vedno pomaga v dušnem pastirstvu med Slovenci, posebej s spovedanjem v Ramos Mejiji, med Argentinci je poznan kot spovednik redovnic.

Hvalevredna je njegova navezanost na duhovniško družbo, da ga pogrešimo, če ga ni redno na mesečni duhovniški sestanki, kjer neprisliljeno postane prijetno središče v razgovorih o boleznih in prerokbah, zlasti mu je pri srcu Marijina napoved v Fatimi.

Želimo mu, da bi ostal še dolgo tako živahen in vreden v duhovniški službi, duhovnikom in vernikom v prijetno tolažbo. To naj bodo naše čestitke k njegovemu jubileju!

Praznik slovenske pesmi

Zadnja letošnja junijska nedelja bo dvakratni praznik: nedelji, kot prazniku, bo priset še praznik slovenske pesmi. V dvoranji Slovenske hiše se bomo opajali z našo pesmijo, ki nam jo bo rudil koncert povečanega pevskega zbora Gallusa.

Z velikim veseljem čakamo tistega popoldneva, ko se bomo zbrali od vseh strani, si segli v roke in potem iz čiste in prelepe naše pesmi prisluhnili bitju našega skupnega vseobjemajočega slovenskega srca...

Dih davnih stoletij se bo vzdramil in plaval nad nami: s seboj bo prinašal podobe naših pradedov in dedov, ki jih je tudi združevala domača pesem, jih kalila in pojila z močjo, da jih ni čas stoletij zdrobil in odrinil v pozabo. Podoba naše domovine za morjem se bo približala pred nas: ob zvokih, ki nas bodo preplavljali, se bodo neslišno pomikale sončne vasi mimo naših oči in spoznal boš domačo cerkev, ta in oni dom med dravjem, kožo na hribu, bajto za obronkom gozda, do katere vodi ozka, prav ozka pot, in duh nagljev, roženkravta in rožmarina boš zaslučil tam iz belih oken in ograjenih vrtičkov.

In še če bi uprl pogled malo bolj na tiste ceste med vasmí, na kolovozne steze in na predokna, videl jih boš, zrl jim boš v obraz kakor nekoč: očetom, materam, bratom in sestram. S smehom na ustih te bodo veselo pozdravljali ob tem tvojem kratkem obisku. Obisku rodni vasi, domači zemlji. Na ušesa te bo božal očetov glas, v srcu bo odjeknil materin smeh, ogrel te bo fantovski vris in pesem na večer, ko samo zvezde utripljejo iz daljave in luna straži rad tiho noči...

To je bogatija naše pesmi, polna življenja, polna prelestnih čarov, polna luči, ki gre z nami, koder gremo in nikoli ne ugasne. To je naše največje bogastvo, ki tudi skopemu bogatincu poje v dušo in beraču lije iz srca.

Naša slovenska pesem: do groba se ne moremo ločiti od nje! In kdor jo je zatajil ali izgubil, temu je življenje le še umiranje...

Dirigenta dr. Julija Savellija sem

srečal v Ramos Mejiji ko je prihajal od vaje iz Slomškovega doma. Opazil sem trudnost njegovega koraka, kajti bila je že pozna nočna ura in človeku, ki je ves dan vprežen v službi in je že davno izven prešernih fantovskih let, tako večerno delo ni baš v prijeten oddih.

Ze pri vlaku sem ga prijateljsko pobral, kako je kaj sestavljal koncertni program. Naj me ne obsodi za blebetača, če ga bom tu izdal. Povedal mi je nekako takole: „Izbral sem po večini take pesmi, ki jih radi slišijo široke plasti ljudi. Pesmi, ki so pri ljudeh priljubljene, ki jih nosijo še v srcu, ker so jih pred leti sami peli ali pa vsaj slišali lepo zapete še doma. Tako bodo sedaj te večno lepe melodije znova zavzele v njihovih srcih in ob njih bodo občutili toploto nekdanjih časov, snidenje z dragimi obrazi in povezanost nas vseh na tisto majčkeno zemljo za morjem in za gorami, ki bo za nas večno ostala naša prava domovina... Naš mladi rod pa naj spozna, da je naša pesem lepa, bogata ter da je vredna, da se je nauči in jo poje z nami!“

Pritrdil sem mu in bil obenem vesel, da bodo mogli tudi najpreprostejši naši ljudje oditi zadovoljni s koncerta.

Potem pa sem ga povprašal še o delu za koncert.

Odgovoril mi je: „Ko bi ne bil izgubil s sodelovanji pri drugih prireditvah časa, bi mi lahko koncert boljše pripravil. Tako pa domobranska, koncertna, Telovo. medzborovski koncert v Wardu... Ljudje si težko predstavljajo, da so v takem koncertu neprecenljive žrtve vseh sodelujočih. Koliko ur in večerov je žrtvovanih vajam. Če sta odgovornost in idealizem vseh pevcev popolna, potem je delo lahko in vse gre hitreje in bolje... In uspeh tega skupnega sodelovanja ne izostane.“

Potroštal sem ga, da sem prepričan v velik uspeh koncerta. Kajti Gallus ni še nikoli razočaral!

Slovenska pesem, dvigni se visoko! Zaveni v naših srcih, odjekni v naše domove, da bo zadišalo po domovini v njih! Bodi naš veliki praznik!

SLOVENCI PO SVETU

KANADA

Srebrna maša lazarista Wolbanga Slovenski lazarist g. Karel Wolbang, ki deluje v Severni Ameriki, ponovno pa prihaja misijonariti tudi med slovenske rojake po slovenskih naseljih v Kanadi, bo imel v nedeljo, dne 26. junija ob 10.15 dopoldne srebrno mašo v cerkvi Brezmadežne v Torontu. Po srebrnomašnem slavju bo v cerkveni dvorani kosilo za srebrnomašnikove prijatelje, pevce in mašne strežnike.

Pesem materam je bil naslov lepi materinski proslavi, ki jo je v župniji Brezmadežne za prvi maj pripravil g. Franc Sodja. V počastitev svojih mater so nastopili otroci slovenske šole od otroškega vrta do tistih fantov in deklet, ki hodijo v srednje šole. Najlepsi točki sta bili simbolična vaja „Kaj pa delaš, Anzelček“, ob spremljavi dvoglasnega zbora in rajanja deklic ob spremljavi harmonik „Naša dobra mamica“.

Dva dni po tej prireditvi, t. j. 3. maja, je odšel iz Toronta v Muenchen v Nemčijo jezuit Janez Sodja, ki je uspešno končal svoje misijone med rojaki po Kanadi. Do Clevelanda ga je spremljal njegov brat g. Franc Sodja na potu v Argentino, za kar so vedeli samo njegovi duhovski sobratje. Hotel je oditi na

skrivnem brez slovesa, ki je vedno težko. G. Sodja je bil v tej fari že od leta 1960, pomagal je pri zidanju cerkve in dvorane nato pa ves čas tudi pri duhovni graditvi fare, zlasti med mladino. Poleg tega je 8 let tudi urejal verski mesečnik Božja beseda.

ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE

Med mesti z večjimi slovenskimi naselbinami v Sev. Ameriki je tudi mesto Milwaukee v državi Wisconsin. Slovenci imajo tudi tu svojo župnijo sv. Janeza, v kateri je bil v povojnih letih do svoje smrti župnik rajni msgr. France Gabrovšek, sedaj pa vodi to župnijo g. p. Klavdij Okoren.

Ker je sedanja cerkev premajhna in je tudi v oviro preuravnavanju prometnih zvez v tem mestu, so se katoličani odločili, da bodo postavili na drugem prostoru novo cerkev. Bo zelo moderna in bo zgrajena v obliki deseterokotnika. Imela bo poleg glavnega vhoda, deset stranskih izhodov, t. j. na vsakem oglu. To zaradi primera nevarnosti, da jo lahko verniki hitro izpraznijo. V cerkvi bo 800 sedežev, ki bodo postavljeni v obliki polkroga okrog glavnega oltarja na sredini cerkve.

NAROČAJTE IN ŠIRITE SVOBODNO SLOVENIJO

Vestnik SFZ

V. SPORTNI DNEVI

Ob zvestem navdušenju navijačev smo v soboto, 11. nadaljevali turnirja v odbojki ter ju zaključili v nedeljo 12.

Oba pokala si je osvojila Slovenska vas, druga mesta pa sta se v zadnjih dveh tekmah odločila. Obakrat je dobil Morón.

V soboto sta pričela tekmovalna krožka SDO iz San Justa in Slovenske vasi. Sanhuščanke so svojo igro močno zboljšale v primeri s prejšnjo soboto, kar je tudi iz rezultata razvidno. Tekmo so zmagale Lanuščanke 9:15, 15:13, 15:4.

Dekleta iz Morona so znova potrdile svojo moč v tekmi s Sanmartinčankami, katere so premagale 15:3, 15:1.

Napeta je bila naslednja tekma, v kateri so Ramoščanke z boljšim podajanjem premagale dekleta iz San Justa 15:1, 10:15 in 15:10 je bil končni rezultat.

Med fanti so prvo tekmo igrali Lanuščani z Morončani. Kljub nekaterim zelo dobrim morončkim igralcem je bila igra obeh odsekov vseskozi enaka. Po prvi dveh setih se je igra odločala v tretjem, katerega si je z najmanjšo razliko priboril lanuški odsek. Posamezni rezultati so 15:9, 9:15 in 17:15 za Slovensko vas.

V naslednji tekmi pa so Lanuščani imeli zelo težko igro z ramoščankin odsekom, ki jih je tudi v prvem setu premagal. V naslednjih dveh pa je napadalnost Lanuščanov bila močnejša, kljub velikemu navdušenju Ramoščanov. Rezultat je bil 5:15, 15:9 in 15:10.

Sanmartinčani so se postavili proti San Justu, ki pa jih je premagal s 15:0 in 15:10. Čeprav rezultat tega ne pokaže, sta bila oba seta napeta in so Sanhuščani šele proti koncu obeh dokazali svojo premoč.

Zadnja tekma v soboto zvečer se je odigrala med odsekoma iz San Martina

in Ramos Mejije. Po velikih razlikah, za enega in drugega, v prvih dveh setih, so Sanmartinčani priborili zmago, za kar je zlasti odločalo par dobrih zabijačev. 15:2, 1:15 in 15:10 je bil rezultat za San Martin.

V nedeljo smo po otvoritvi športnih dni nadaljevali in končali oba turnirja. Najprej sta se pomerila odseka iz San Martina in Morona. Z dobro igro so si Morončani osvojili tekmo z rezultati 15:10 in 15:11.

Lanuščanke so si v naslednji tekmi skoraj zagotovile prvo mesto, ko so s trudom premagale ramoško ekipo 15:9 in 15:12.

Ramoščani so proti San Justu zopet pokazali, da bodo, če se pripravijo z resnim treningom, želi mnogo uspehov. Tudi Sanhuščani, ki so jih premagali s 15:7, 10:15 in 15:7 so se morali truditi, da ne izgubijo možnosti za drugo mesto.

Sanhuščanke so brez večjih problemov premagale dekleta iz San Martina z rezultatom 15:0 in 15:3.

Sanmartinčani so v naslednji tekmi podlegli boljši igri Lanuščanov, ki so si s tem rezultatom (15:7 in 15:3) osvojili prvo mesto brez poraza.

Tudi dekleta iz Slovenske vasi so igrale zadnjo tekmo proti Sanmartinčankam, ki pa tudi niso mogle preprečiti zmago Lanuščank, ki so tako prva kinje. Rezultat je bil 15:3 in 15:1.

Takoj nato pa so se odločala druga mesta. Pri dekletih sta se pomerila krožka iz Morona in Ramos Mejije, ki sta izgubila samo proti Lanuščankam. Radi nereda v ramoški ekipi so Morončanke s prejšnjjo lahkoto dobile 15:5 in 15:5.

Mnogo bolj napeta pa je bila zadnja tekma med fanti iz Morona-Carapachaya in Sanhuščani. Ko je Morón že v drugem setu vodil 14-5, je kazalo, da bo tekma končala. A na veliko zadovoljstvo sanhuških pristašev se je igra izenačila in končno so jo Sanhuščani dobili. Tako se je morala odigrati še tretja igra, katero je menjavno vodil eden in

drug odsek, končno pa so Morončani zabil 8 golov in si s tem osvojili drugo mesto. Rezultat te tekme je bil 15:9, 14:16 in 15:8.

PO SPORTNEM SVETU

V Londonu je bilo 23. aprila zaključeno V. evropsko namizno teniško prvenstvo. Prvo mesto je zasedla med moškimi ekipami Švedska, ki je v finalu premagala moštvo Sovjetske zveze s 5:2. Jugoslavija je zasedla tretje mesto. Premagala je v tekmi za to mesto Romune s 5:3. Večko je zgubil z Giurgiuc 0:2 (17:21, 13:21) ter z Negulescom z 1:2 (21:18, 16:21, 19:21). Korpa je premagal Negulesca z 2:0, Retija z 2:1 in Giurgiuci z 2:1; Šurbek pa Retija z 2:1. Negulesca z 2:0, izgubil je proti Giurgiuci z 1:2. Prej pa je Jugoslavija premagala še Finsko s 5:0, Zahodno Nemčijo s 5:1, ČSSR s 5:4, izgubila pa je s Sovjetsko zvezo z 1:5. Poleg Večka, Korpe in Šurbeka sta igrala še Marković in Stipančić.

Peto mesto je zasedla ekipa ČSSR, slede Anglija, Madžarska, Zahodna Nemčija, Vzhodna Nemčija, Danska, Bolgarija, Poljska, Francija, Nizozemska, Avstrija, Luksemburg, Belgija, Finska, Škotska, Portugal, Španija, Grčija, Irska, Norveška, Švica, Italija, Wales, Jersey, Malta in Guernsey.

Damsko ekipno prvenstvo si je priborila Madžarska z zmago v finalu nad ekipo Sovjetske zveze, tretje mesto je pripadlo ekipi ČSSR, slede Zahodna Nemčija, Anglija, Romunija, Vzhodna Nemčija, Poljska, Jugoslavija (Pirčeva in Ječmenica), Švedska, Nizozemska, Belgija, Avstrija, Švica, Finska, Grčija, Danska, Škotska, Wales, Norveška, Luksemburg, Irska, Španija in Guernsey.

Pri posameznikih sta bila že v prvem kolu izločena Korpa in Večko, v osmini finala pa so bili izločeni še Marković, Šurbek in Stipančić. Prvo mesto je zasedel lanski evropski prvak šved Jihansson, ki je v finalu premagal Miko (ČSSR) s 3:0 (17, 16, 7). V parih je prav tako zmagal švedski par Johansson—Alser nad Miko—Stanek s 3:2. Prvo mesto v mešanih parih sta osvojila Miko—Lužova. Prvakinja med posameznicami je postala Romunka Alexandrescu, ki je v finalu premagala Grinbergovo (SZ) s 3:2. Pirčeva je prišla do tretjega kola, dočim je Ječmenica izpadla že v prvem kolu. Moški par Korpa—Večko se je uvrstil v polfinale, vsi ostali pa so izgubili že prej.

Letošnji slovenski prvak v orodni telovadbi je postal Kersnič iz Ljubljane pred Kuesslom. Miro Cerar zaradi bolezni ni nastopil na tem tekmovanju. Pri mladcih je prvo mesto zasedel Miloš Vratič iz Šiške, ki je bil skoraj razred zase.

OBVESTILA

III. kulturni večer SKA bo v soboto, 18. junija, pri Bullrichu, Sarandi 41, Capital. Predaval bo g. dr. Vinko Bramen O zmoti.

Proslava sv. Alojzija v nedeljo, 19. junija ob 16 v Slovenski hiši. Najprej sv. maša nato pravljica igra Tineček v kraljestvu žuželk v izvedbi otrok iz Slovenske vasi.

Informativni sestanek članov SLOMSKOVEGA doma bo v nedeljo, 19. junija, po sv. maši.

Berazategui. Domobransko proslavo bomo imeli v nedeljo, 19. junija, ob 4 v domu. Proslava spominja naših junakov nam je ponosna in častna dolžnost. Lepo vabljeni vsi člani in prijatelji.

Naraščajnice in mladenke iz San Justa bodo imele svoj sestanek na drž. praznik, 20. junija, ob 14.30 v Našem domu; iz Ramos Mejije pa isti dan ob 16 v SLOMSKOVEM domu.

Društvo Slovenska vas bo v soboto, 25. junija, ob 20 proslavila 150-letnico argentinske svobode. Program: obe narodni himni, glasbene točke in igra:

El cura de los pagos largos. — V nedeljo, 26. junija, ob 15.30 pa se bomo spomnili prve obletnice smrti ustanovitelja naše vasi msgr. Janeza Hladnika (sodelovanje vaškega pevskega zbora, recitacija in govor pokojnikovega sodelca g. dr. Tineta Debeljaka) ter dneva padlih junakov (govor g. St. Mehleta), recitacija in sodelovanje otroškega pevskega zbora. Rojaki toplo vabljeni!

Za koncert SPZ Gallus-a' ki vas bo s svojim izborom najlepših pesmi v duhu popeljal v domače kraje, si zagotovite vstopnice (programe) v predprodaji.

Harmonikarska šola v San Martinu pod vodstvom g. Viktorija Jenka bo imela svoj nastop na državni praznik v soboto, 9. julija, zvečer v dvorani Slov. doma. Čisti dobiček je namenjen gradnji doma.

Kulturni-družabna prireditve revije „Duhovno življenje“ bo v nedeljo, 17. julija, v Slovenski hiši.

Dr. FRANC KNAVS

ODVETNIK

Lavalle 1290, p. 12, of. 2, Capital

T. E. 35-2271

Uradne ure 17—20

Na telefonu tudi dopoldne

JAVNI NOTAR

Francisco Raúl Cascaño

Escribano Público

Pta. baja, of. 2

Cangallo 1642 Buenos Aires

T. E. 35-8827

V Slovenskem domu v San Martinu

bodo v nedeljo, 19. junija, od popoldne dalje in ob vsakem vremenu na razpolago

PRISTNE DOMAČE KOLINE

Možen bo tudi nakup kolin za dom IGRA PRIZNANI ORKESTER

NAŠ DOM V SAN JUSTU vabi na

veliko lovsko veselico

dne 19. junija ob 16. uri

Zajci in jerebice v omaki ali pečeni. Dobra postrežba, zmerne cene Vsi vabljeni, zlasti lovci.

Igra orkester MATHATAM

PRAZNIK

SLOMSKOV DOM TABI VSE ROJAKE NA KONCERT, KI GA BO

SLOVENSKE

IZVAJAL SPZ GALLUS V NEDELJO, 26. JUNIJA OB 17 V SLOVENSKI HIŠI

PESMI

DOHODKI PRIREDITVE V POMOČ GRADNJI SLOMSKOVEGA DOMA — OSKRIBITE SI VSTOPNICE V PREDPRODAJI V DUŠNOPASTIRSKI PISARNI IN SLOM. DOMU

NAŠI

Urejuje: MARTIN MIZERIT

MLADINI

Leto III. Štev. 12

VEČINA ALI MANJSINA?

Mnogokrat slišim pritožbe odraslih o obnašanju in vedenju naših otrok. Da so nezgojeni, se ne znajo lepo obnašati, da jih je treba vedno opominjati in podobno. Ali so naši otroci res taki? Poglejmo!

V nekem slovenskem domu je tombola. Hodim med mizami in pozdravljam znance. Kar pridrvi mimo mlad „kelnar“. Prostora res ni veliko in fantič ne pazi, kod hoši. In tako se zgodi, da stopi tudi na prste mojih nog. Pogleda me — in jo „pobriše“! Niti besedice cprostitve!

Na slovenski prireditvi sem videl sledeči prizor: mlada deklica, ki je tekla po sredi dvorane, se je tako nerodno zadel v neko gospo, da je tej padla torbica z roke. Purnka ne samo, da ni pobrala torbice in jo izročila gospej — niti oprostila se ni in je kar lepo tekla dalje!

V dvorani Slovenske hiše je sv. maša. Res: mnogo je ljudi, tudi zadaj pri vходу. Pa zagledam fantka, ki hoče priti v sprednje vrste. No, saj je prav: otroci morajo biti spređaji! A kaj, ko si naš „junak“, brez prošnje za dovoljenje, kar sam utira pot in — morda nehoče — sune s komolci tu pa tam koga: ne da bi se opravičil. Je to lepo? Mislim, da ne!

Pregovor pravi: Ni pravila brez izjeme!

Gotovo je med slovenskimi otroci mnogo takih, ki so res lepo vzgojeni in se znajo tudi lepo obnašati. A vprašanje je: so ti „pridni“ otroci večina, ali samo izjeme?

Na vas je, otroci, da daste odgovor na to vprašanje!

Ne v besedah, marveč v dejanjih!

Oton Župančič:

Ž A R K I

Sončece zlato nad gore zelene vstalo je, biserne žarke na zemljo spečo poslalo je.

Prvi žarek poslalo v rosne je travice — k nebu povzdignile cvetke bujne so glavice.

Drugi žarek poslalo v gnezdeca skrivna je — v tihl se lag oglasila pesemca divna je.

Tretji žarek se Tončka dramč napotil je, smuknil na posteljo mehko ali se zmotil je.

Kdaj že ovčice bele v loko na pašo gnal! Tam si že vriska in piska, tam bi ga, žarek, iskal!

F. S. Finžgar:

Kdor se ob tuji nesreči smeje, se kmalu ob svoji solzi

Na požeti njivi so ostali samotni in zapuščeni Slamica Bobek in Kamenček. Slamica je bila vedno vesela. Kar ple-

sala je ob jesenski sapi. Bobek je pa dolgočasno kupal iz odprtega stroka. Ves žalosten je bil, ko ni imel nobenega tovariša več na njivi. Poleg njega je ležal Kamenček v prsti in potrpežljivo čakal zimo.

Lepega popoldne pripleše Slamica k Bobku in ga nagovori: „Vaš kaj, dragi moj, dolgčas je na prazni njivi. Pojdiva potovat!“

„Pa pojdiva!“ pravi Bobek in se izvali iz stroka.

Tedaj se pa oglasi še Kamenček: „Jaz ne bom sam. Še mene vzemita s seboj!“

„Če ne boš prepočasen in prelen, pa pojdiva!“ mu dovolj Slamica.

In so šli. Veselo je frčala Slamica, Bobek je koračjal za njo, Kamenček se je ves truden valil za Bobkom.

Pod večer pridejo do potoka. Nobene brvi ni bilo čezenj. Stali so na bregu in premišljali.

Kar poskoči Slamica in vzklikne: „Že vem, takole bomo napravili. Jaz ležem čez vodo, vidva pa pojdetata po meni čez potok. Ko bosta na drugem bregu, potegneta še mene na suho!“

„Izvrstno!“ zaploska Bobek, Kamenček pa nič na reče.

Slamica leže čez vodo. Bobek stopi nanjo in previdno koraka po nemirni brvi. Na sredi mu skoraj izpodrsne, pa se naglo ujame in pride srečno na drugi breg.

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Milos Stare

Redactor: José Kroselj

Redacción y Administración:

Ramón Falcoín 4158, Buenos Aires

T. E. 69-9503

Argentina

CORREO ARGENTINO Central B

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 5775

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 817.086

Naročnina Svobodne Slovenije za leto 1966: za Argentino \$ 1.400,—. Pri pošiljanju po pošti doplačilo \$ 100,—. Za ZDA in Kanado: 12 dolarjev za pošiljanje z letalsko pošto, in 8 dolarjev za pošiljanje z navadno pošto.

Talleres Gráficos Wilko S. R. L., Estados Unidos 425, Bs. Aires. T. E. 83-7213

V nedeljo, 19. junija, na slovenski PRISTAVI V CASTELARJU

DOMAČE KOLINE

Krvavice, pečenice, svinjska pečenka in izvrstna vina. Vse po zmernih cenah.

Koline naprodaj tudi za na dom Pričakujemo vas, pridite!

V Slovenskem domu v San Martinu bodo v nedeljo, 19. junija, od popoldne dalje in ob vsakem vremenu na razpolago

PRISTNE DOMAČE KOLINE

Možen bo tudi nakup kolin za dom IGRA PRIZNANI ORKESTER

NAŠ DOM V SAN JUSTU vabi na

veliko lovsko veselico

dne 19. junija ob 16. uri

Zajci in jerebice v omaki ali pečeni. Dobra postrežba, zmerne cene Vsi vabljeni, zlasti lovci.

Igra orkester MATHATAM

PRAZNIK SLOMSKOV DOM TABI VSE ROJAKE NA KONCERT, KI GA BO

SLOVENSKE IZVAJAL SPZ GALLUS V NEDELJO, 26. JUNIJA OB 17 V SLOVENSKI HIŠI

PESMI DOHODKI PRIREDITVE V POMOČ GRADNJI SLOMSKOVEGA DOMA — OSKRIBITE SI VSTOPNICE V PREDPRODAJI V DUŠNOPASTIRSKI PISARNI IN SLOM. DOMU

Za njim poskusi Kamenček. Jako se je bal. Toda Bobek mu je dajal poguma in ga vabil na ozko brvco. Kamenček gre, se guga, opoteka in omahuje. Bobek se mu začne smejati. Kamenček leze in leze in krili z rokami. Bobek se mu na smeje in se tolče po kolenih. Tedaj Kamenček omahne in se prekucne v vodo. Poredni Bobek pa mu ne gre pomagat, ampak se smeje in smeje. Celo Slamico pozabi in je ne potegne na suho. Kamenček je utonil, Slamico je odnesel potok.

Kar nenadoma zaboli Bobka čez trebušček. Neha s smehom, se potiplje in spozna, da je od smeha počil.

„Ojoj, ojoj, počil sem!“ milo toži Bobek in se zvija na bregu. Na srečo pride čevljar Smola mimo in zašije Bobku trebušček s črno krpo.

In zato ima še danes vsak bob črno zaplato.

NASI PREGOVORI — NAVADA

Navada vse polajša.
Navada je velika moč.
Navada je druga narava.
Nova navada staro prežene.

Rešene uganke iz 11. tevilke: Besedna uganke: oreh (lešnik). — Rožer: vzameš prvi dve črki vsake besede; dobiš: šiba novo mašo poje.